

vendt heller ikke lade Banen undgælde, naar det er privates uforudseelige og unormale Dispositioner, maaske ogsaa netop trufne paa Grund af Banens Tilstedeværelse, der forøger Risikoen eller forøger Værditabene. — Ja, siger det ærede Medlem, men dette bør dog kun gælde for de Dispositioner, der er trufne efter denne Lovs Ikrafttræden; tidligere havde den paagældende jo ingen Grund til at tage sig i Agt. — Jeg tror, at denne Argumentation beror paa et Fejlsyn. Borgerne maa altid være forberedte paa, at farlige eller unormale Dispositioner udføres under den Risiko, at Loven, ogsaa en senere Lov, netop vil behandle dem som det, de i Virkeligheden er. Derfor vilde det ærede Medlem kunne have Ret, hvis vi ved disse Forslag indførte en Ordning, der tilsigtede en anden Risikofordeling end den, der ud fra almindelige Betragtninger vil blive opfattet som den rigtige, men vi indfører ved dette Forslag netop ikke noget særligt, vi afvejer kun de forskellige Hensyn; den Risikofordeling, der synes os den retfærdigste og rimeligste ud fra et objektivt samfundsmæssigt Synspunkt, og herover kan virkelig ingen Borger beklage sig, selv om han en Tid har nydt godt af den større Bevægelsesfrihed, der er fremkommet ved, at Samfundet har undladt at gøre noget. Ja, men det er jo at give Loven tilbagevirkende Kraft, siger det ærede Medlem! Nej, det er det ikke. Det vilde være at give Loven tilbagevirkende Kraft, hvis man bestemte, at Erstatningen for de Ildbrande, der allerede har fundet Sted, skulde bedømmes efter disse Regler, men det er ikke at give en Lov tilbagevirkende Kraft, at man ved dens Anvendelse maa regne med de faktiske Forhold, der foreligger, maaske tilvebragte for længe siden. Ligesom en Mand ikke kan sige, hvis der indføres en Jordskyld eller en Bygningsafgift: Den skal kun komme til Anvendelse paa den Jord, der er erhvervet, eller de Bygninger, der er opførte efter Lovens Ikrafttræden, thi hvis jeg havde anet, at disse Skatter kom, havde jeg selvfølgelig aldrig købt den Jord eller opført den Bygning — en Betragtningssmaade, som intet Samfund nogen Sinde vil gaa ind paa —, saaledes kan man heller ikke sige: Jeg vil undtages fra fornuftige Erstatningsreglers Anvendelse, fordi jeg i sin Tid foretog en urimelig eller unormal Disposition i Haab om, at Lovgivningsmagten stadig ikke skulde komme paa bedre Tanker i Retning af at ændre Risikofordelingen. Det ærede Medlem ser jo ogsaa meget vel, at ud fra hans Betragtninger vilde denne Lov i Virkeligheden ind-

til videre være ret unyttig, den vilde ikke komme til Anvendelse paa mere end maaske 25 pCt. af de Tilfælde, som netop tiltrænges en anden retlig Ordning. Det, det gælder om, er at afveje de forskellige Interesser og at fordele Risikoen paa en rimelig og forsvarlig Maade, og det synes jeg, Udvalgets Flerthal har gjort netop ved den Formulering, som § 7, 3die og 4de Stykke, har faaet, medens det forekommer mig, at det ærede Medlem i Virkeligheden gaar alt for langt i sine i og for sig prisværdige Bestræbelser for at værne den privates Interesse overfor Jernbanerne. Det er næsten, som om han var paavirket af det gamle Ord, som J. K. Lauridsen i sin Tid udtalte, og som efter, hvad der er mig meddelt, lød saaledes: Næst Kønndriften er af de menneskelige Drifter Jernbanedriften den i sine Følger sørgeligste.

Ejsing: Underændringsforslaget er jo taget tilbage, men jeg antager, jeg alligevel maa sige et Par Ord. Det ærede Medlem, der nu satte sig, sagde, at denne Lov vilde være unyttig, dersom de Underændringsforslag, jeg havde stillet, blev vedtaget. Men det viser jo til fulde det, jeg har sagt: Man vil lave en Beskyttelseslov for Jernbanerne eller Jernbanedriften. Hvorvidt det er rigtigt eller galt, er en Ting for sig, men jeg har ikke kunnet godkende denne Betragtning. Saa galt er det heller ikke med Jernbanerne, at de ikke skulde kunne magte at udrede de smaa Erstatningssummer, det kan blive. Det ærede Medlem sagde, at de, der har bygget, efterat Jernbanen er kommet i Gang, havde hidtil heller ikke nogen Ret. Jo, det vil jeg dog protestere imod, for det har Højesteret sagt, at de havde, og Højesteret har dømt paa Grundlag af Loven af 1898. Derfor mener jeg, at de hidtil har haft denne Ret, og det er det, jeg protesterer imod her, at man ved dette Lovforslag vil tage den Ret, de hidtil har haft, fra dem. Det synes jeg ikke er retfærdigt.

Steinke: At Højesteret har tillagt dem denne Ret, betyder jo kun, at Højesteret har maattet dømme efter den Lovgivning, der forelaa den Gang, ikke paa nogen Maade, at Højesteret har fundet denne Lovgivning rimelig.

Ejsing: Ja, det er netop det, jeg hævder, at det er Loven af 1898, der har givet dem den Ret, og det er den Ret, man vil tage fra dem ved dette Lovforslag.

Hermed sluttede Forhandlingen.